

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
JOG-ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI DOKTORI
ISKOLÁJÁNAK
Minőségbiztosítási Terve

2019

Hatályos: Jog-és Államtudományi Doktori és Habilitációs Tanács

2019. november 4-i ülésének határozata alapján

Felülvizsgálat: 2020. október

**Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Jog- és Államtudományi Doktori Iskola**

Minőségbiztosítási Terv

2019. november 4.

Alapelvek

Szakmai kontroll

A doktori képzés és fokozatszerzés teljes folyamatán keresztül érvényesíteni kell a tudományos közvélemény kontrollját.

Nyilvánosság

A minőségbiztosítási rendszer főbb fázisai a szakmai és tudományos közvélemény számára legyenek széleskörűen nyilvánosak.

Visszacsatolás

A doktori képzésben részt vevő oktatók, témavezetők és a doktori iskola különböző testületeinek tagjai kapjanak folyamatos visszajelzést tevékenységük színvonaláról, és legyen lehetőségük a tapasztalataik visszacsatolására.

Egyéni felelősség

Egyértelműen tisztázott legyen, hogy a doktori képzésben részt vevők körében kinek mi a feladata és miért felelős. A témavezető felelőssége központi jellegű az általa témavezetett doktorandusz komplex vizsgájának sikeres letétele, illetve a doktori dolgozat jogszabályban előírt időn belül való benyújtása tekintetében.

Kimenet-orientáltság

A komplex vizsga sikeres letétele, illetve a doktori dolgozat benyújtása a jogszabályban előírt határidőn belül olyan mérföldkövek, amelyek a Doktori Iskola és különösen a doktori témavezetői eredményesség alapmércei.

Dokumentálás

A doktori képzéssel és fokozatszerzéssel kapcsolatos valamennyi döntési pontról készüljön dokumentáció. A minőségirányítási rendszer működtetése ugyanakkor csak minimális adminisztratív terhet rójon a képzésben és a fokozatszerzési eljárásokban részt vevő oktatókra és kutatókra.

További operatív cselekvési elvek

A magas szintű tudományos képzés többszintű és visszacsatolt elemzése.
Gyors reakció a minőségvesztéssel járó tényezőkre.

Intézményi és kari normatív és célkohézió

A minőségbiztosítási feladatoknak a doktori képzés kari és intézményi szintű célorientációja szerint kell megfogalmazódnia, a kiemelt kutatóegyetemi lét követelményei szerint.

A PPKE JÁK Doktori Iskolájának minőségbiztosítási terve nem ütközhet kari vagy intézményi szinten született szabályzatba, határozatba és azok minőségbiztosítási szabályzataival összhangban kell lennie.

I. A jogszabályi és MAB előírások érvényesítése

A) Új jogszabályi és MAB határozati környezet belső érvényesítése: a „végrehajtási intézkedési terv”

A jogszabályi és a MAB előírások — illetve az azok nyomán létrejött intézményi és kari szabályzatok, határozatok — határidőre történő teljesítése, valamint a későbbiekben az ezeknek való folyamatos megfelelés érdekében a Doktori Iskola vezetője útmutatások segítségével instruálja a Doktori Iskola koordinátorát *végrehajtási intézkedési terv* elkészítésére a felelősségi kompetenciák és a határidők írásos megadásával. A tervet az esedékessé válástól azonnal, de legkésőbb 15 napon belül kell elkészíteni.

Felelősök: a Doktori Iskola vezetője és koordinátora (titkára). A Doktori Iskola vezetője a tervet a Kari Doktori és Habilitációs Tanács (KDHT) elé terjeszti jóváhagyásra, majd azt az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács (EDHT) Elnökének is eljuttatja. Ha a KDHT jóváhagyásának kikérésével járó késedelem veszélyezteti az intézkedés eredményességét, akkor az Iskola vezetője utólag tájékoztatja a KDHT-t (az EDHT Elnökének azonnali tájékoztatása nem mellőzhető).

B) Hatályos jogszabályi és MAB követelmények belső érvényesítése: az „éves rendes jelentés” és a „rendkívüli intézkedés”

a) Az akkreditációs kritériumoknak való folyamatos megfelelés biztosítása évi rendszeres intézkedéseket kíván, amely éves tervet és jelentést igényel. A törzstagok folyamatos megfeleléséről éves rendes jelentést szükséges készíteni a KDHT és EDHT, valamint a kari vezetés számára (II. A és B).

b) Rendkívüli intézkedés szükségessége esetén rendkívüli intézkedési tervet kell benyújtani a KDHT-nak és az EDHT-nak. Ha a KDHT jóváhagyásának kikérésével járó késedelem veszélyezteti az intézkedés eredményességét, akkor az Iskola vezetője utólag haladéktalanul tájékoztatja a KDHT-t (az EDHT Elnökének azonnali tájékoztatása nem mellőzhető). A terv elkészítéséhez szükség esetén külső szakértő is bevonható.

C) Az Országos Doktori Tanács ajánlásait hasonlóképpen – a KDHT ezirányú állásfoglalásai alapján – folyamatosan követni és implementálni kell.

D) Az MTMT és a doktori.hu-n vezetett adatbázisok naprakészen tartásáért minden törzstag, oktató, témakiíró és témavezető személyesen felel saját adatai vonatkozásában. Az adatok naprakész mivoltát (a hatályosságról szóló nyilatkozatokat) a Doktori Iskola vezetője ellenőrzi. Szükség esetén felszólítja az adatszolgáltatásban mulasztót a pótlásra.

II. A képzési szakmai kritériumok folyamatos biztosítása, ellenőrzése

A) Éves minőségbiztosítási jelentés a Kar felé:

A Doktori Iskola vezetője minden naptári év (december) végén külön jelentésben *tájékoztatja a kari Minőségbiztosítási Bizottság elnökét*, ezáltal pedig a *kar vezetését* is a minőségbiztosítási adatok és eredmények tekintetében, amelyben ki kell térni *a) a felvettek számára képzési tagozatok szerint (nappali, levelezős stb.), az esetleges létszámváltozások okára b), a megszerzett abszolutóriumok számára, az esetleges lemorzsolódás okaira, c) a doktori fokozatszerzések számára és eredményére, ezek értékelésére d) a törzstagok állományának jogszabályi és MAB határozati megfelelőségére (I. B a), e) a doktorandusz hallgatói féléves kérdőíves visszajelzések értékelésére*. Külön elemezni szükséges az átlagos fokozatszerzési időt, valamint a fokozatszerzési arányt. Ezen jelentést a KDHT-nak előzetesen el kell fogadnia.

A *témavezetők témavezetési eredményességét* folyamatosan nyomon kell követni, valamint legalább háromévente fel kell mérni, amelynek eredményeit az éves minőségbiztosítási jelentés tartalmazza (lásd IV. E).

B) Éves minőségbiztosítási jelentés a Kari Doktori és Habilitációs Tanács felé:

A Doktori Iskola vezetője — a Koordinátor segítségével — előkészíti, majd a KDHT első tanulmányi félév végén tartandó ülésére megtárgyalásra benyújtja a kari Minőségbiztosítási Bizottság elnökének készülő éves jelentést (II. A), amely jelentést a KDHT egyszerű többséggel fogad el. Ebben a törzstagok adatainak folyamatos megfelelőségére külön ki kell térni. Amennyiben ezen adatok a törzstagság megfelelőséget veszélyeztetik, a Tanács felkéri az elnököt arra, hogy intézkedési tervet dolgozzon ki. Ezen tervet az elnök az EDHT elnökének is megküldi (I. B).

C) Minőségbiztosítási adatok, törzstagsági adatok, fejlesztendő területek jelzése az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács felé: „éves beszámoló az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanácsnak”:

Amennyiben a törzstagok adataiban való változás a törzstagság megfelelőséget veszélyezteti, a KDHT elnöke a Tanács által már elfogadott intézkedési terv benyújtásával együtt haladéktalanul értesíti az EDHT elnökét (lásd „éves rendes jelentés”, „rendkívüli intézkedés”, I. B). A Doktori Iskola elnöke haladéktalanul jelzi azt is ez utóbbi szerv felé, ha az ő adataiban olyan változás áll(hat) be, amely az ő doktori iskolai vezetői minőségét érinti.

Az éves rendes jelentést, a rendkívüli intézkedést, valamint a végrehajtási tervet a KDHT elnöke haladéktalanul eljuttatja az EDHT elnökének. A részletes minőségbiztosítási adatokat ezen túl is kérésre, illetve szükség esetén a KDHT elnöke eljuttatja az EDHT-nak. Az említett rendes és a rendkívüli adatszolgáltatásokon, jelentéseken (I. A és B) kívül a képzés minőségéről és a doktori iskola eredményességéről a KDHT elnöke *évente tájékoztatja („éves beszámoló az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanácsnak”)* az EDHT-t a Minőségbiztosítási Bizottságnak eljuttatott jelentéssel egyetemben. A *törzstagok adataira* (életkor, publikációk trendje, fokozatot szerzett doktorjelöltek száma stb.) vonatkozó tájékoztatás, ennek trendje és annak okai ebben kiemelt helyen kapnak szerepet.

III. A Doktori Iskola bemeneti követelményeivel összefüggő feltételek biztosítása

A) Az utánpótlás feltételei:

A Doktori Iskola doktorandusz hallgatói állományának utánpótlása immáron döntően nem a Karon végzett jogászok köreiből történik. Mindazonáltal a Doktori Iskola vezetője továbbra is rendszeresen konzultál a Kar tudományos (és külügyi) dékánhelyettesével a Doktori Iskola várható folyamatos doktorandusz-utánpótlásának ügyében. Ennek keretében figyelemmel kíséri az egyes tanszékeken folyó tudományos diákköri munkát, illetve demonstrátori tevékenységet. Amennyiben egyes tanszékeken nem biztosított a tudományos diákköri munka, annyiban a dékán és a tudományos (és külügyi) dékánhelyettes felé jelzéssel él és *utánpótlási intézkedési terv* elfogadását kéri, amelynek végrehajtását a tudományos (és külügyi) dékánhelyetttel együtt felügyeli.

A Doktori Iskola vezetője a Deák Ferenc Továbbképző Intézet vezetőjével rendszeresen áttekinti a funkcionális munkamegosztás melletti együttműködés lehetőségeit.

B) A témakiírás és a témavezetés minőségbiztosítási feltételei:

A *témakiírókkal* szemben kiemelt elvárás az aktív kutatói tevékenység: a téma meghirdetését megelőző 5 év tudományos közleményeinek mutatói jelentősen haladják meg a doktori iskola fokozatszerzéshez előírt publikációs követelményeit.

Egy *témavezető* csak a MAB által előírt számú doktorandusznak lehet egyszerre a témavezetője az ODT ezirányú ajánlásaira is tekintettel (IV. E).

IV. A Doktori Iskola oktatási színvonalának biztosítása, visszacsatolások

Eszközök: időszakonkénti komplex értékelés, rendszeres célzott kérdőíves értékelés, ösztémavezetői konzultáció, felkért doktorandusz által készített értékelés, összdoktorandusz gyűlés.

Az oktatási minőségbiztosítás keretében a Doktori Iskola vezetősége A) *időszakonkénti komplex* és B) *rendszeres célzott kérdőíves értékelést* végez. A rendszeres elégedettségi felmérést a Doktori Iskola *minden félév végén* név nélküli kérdőíven végzi a doktoranduszok körében a doktori képzés hatékonysága és eredményessége tekintetében. Ennek eredményeit a Doktori Iskola vezetője a KDHT elé tárja annak soron következő ülésén.

A rendszeres *összdoktorandusz* és az *össztémavezetői gyűlések* az eredmények és a problémák megvitatásának intenzív, interaktív színterei.

A) *Az időszakonkénti komplex értékelés* igény szerint, de legalább három évente történik. A *képzési tematika* legalább háromévenként felülvizsgálandó. A felülvizsgálat tekintetében az indoklással ellátott javaslatokat a Doktori Iskola vezetője terjeszti a KDHT elé. Az időközönkénti *komplex hallgatói visszajelzés* keretében a Doktori Iskola vezetője — a KDHT-ban tanácskozási joggal résztvevő doktorandusz hallgató egyetértésével — felkér egy doktoranduszt arra, hogy a hallgatók nevében átfogó értékelést és javaslatot készítson elő.

B) A képzés minőségének *célzott és rendszeres kérdőíves értékelése* keretében a tanulmányi félévek végén a doktoranduszok az *oktatókat* és a *témavezetőket* (ez utóbbi keretében pedig önmagukat is), valamint a Doktori Iskola *adminisztrációját* név nélküli értékelő lapokon, a doktoranduszok kari doktori (és habilitációs) tanácsi képviselőjével megbízott doktorandusz képviselőjének jóváhagyásával létrehozott szempontok szerint rendszeresen értékelik.

A doktori iskola célja ezzel az, hogy az oktatók minőségbiztosítási szempontból ellenőrzött körülmények között minél magasabb szintű oktatási szolgáltatást nyújtsanak, a témavezetők pedig ne csak a doktoranduszok meghatározott időközönkénti jelentkezésekor segítsék kutatásaikat, vagy a Doktori Iskola felé való beszámolási kötelezettségeik alkalmával foglalkozzanak a témavezetettekkel, hanem maguk is kezdeményezően, folyamatosan és aktívan kísérik figyelemmel ez utóbbiak tanulmányi előhaladását.

C) Időközönként, de legalább két évente *összdoktorandusz gyűlést* kell tartani, aminek keretén belül ki kell értékelni a doktori képzést, meg kell vitatni az esetleges problémákat, a felmerült igényeket.

D) A *doktoranduszok Kari Doktori és Habilitációs Tanácsban* helyet foglaló képviselője jelzi a Doktori Iskola vezetője felé, amennyiben intézkedésre okot adó körülményt észlel, illetőleg javítandó, fejlesztendő területeken való intézkedésre kíván javaslatot tenni. A KDHT ülésein külön is meg kell kérdezni arról, hogy kíván-e észrevételt tenni a doktoranduszok nevében.

E) A *témavezetők témavezetői tevékenységének eredményességi értékelése* legalább három évente történik, alapul véve az ODT ezirányú ajánlását. Ezt *a)* a témavezetettjei által megszerzett *abszolutóriumok* megszerzésének számával, illetve *b)* a sikeres *fokozatszerzések* számával szükséges mérni.

A *témavezetőknek* időközönként szakmai konzultációt tart a Doktori Iskola vezetője. A konzultációról a Koordinátor a doktori iskola vezetőjének vezetésével *jelentést* ír, amelyet a KDHT soron következő ülésén tárgyal. A témavezetők nyilvántartják a doktoranduszokkal és a doktorjelöltekkel folytatott konzultációk időtartamát, személyekre lebontva. A témavezetők felelnek azért is, hogy az általuk vezetett doktoranduszok évente legalább egy szakmai előadást tartsanak kutatási eredményeikről, lehetőség szerint idegen nyelvű fórumon.

Egy *témavezető* szigorúan csak a *MAB által előírt számú doktorandusznak* lehet témavezetője a MAB által előírt további ezirányú követelmények érvényesítése mellett, az ODT hatályos ajánlásaira is tekintettel alakítva a témavezetettek számát. Ezen adatokat a doktori.hu-n rendszeresen és naprakészen vezetni szükséges. Ennek érvényesülését a Doktori Iskola vezetője ellenőrzi az adminisztráció segítségével.

Amennyiben a Felvételi Bizottság – a Doktori Iskola jelzése nyomán – észleli, hogy az új doktorandusz felvétele idején a megengedettnél több témavezetettje lenne az adott témavezetőnek, akkor az újabb doktorandusz felvétele csak más témavezető megjelölése esetén lehetséges. Az érintettek szükséges előzetes konzultációja után a KDHT felvételről szóló határozata meghozatalakor ellenőrzi, hogy a témavezető az újonnan felvételre kerülő doktorandusszal együtt nem lépi-e túl a MAB által előírt maximális doktorandusz-létszámot.

F) A *komplex vizsga* sikeres letétele, majd a *doktori értekezés* jogszabály által előírt határidőben való benyújtása a doktori témavezetői tevékenység eredményességének elsődleges fokmérői. A fenti kimeneti eredmények ezen túl az egész doktori iskola tevékenységének eredményességét is fémjelzik. E kimeneti eredmények sikerességének biztosítása érdekében a témavezetők minden egyes témavezetett doktoranduszuk vonatkozásában – függetlenül attól, hogy az ösztöndíjas vagy költségtérítéses rendszerben végzi-e tanulmányait – azon szemeszter elején, amelynek végén a témavezetett doktorandusz komplex vizsgája esedékes, a DI vezetője számára egy legalább egyoldalas, indokolt feljegyzést készítenek az általuk témavezetett doktorandusz komplex vizsgára való felkészültségének állapotáról, külön kitérve benne a doktori dolgozat témájában megtett előrehaladásra. E feljegyzést legkésőbb szeptember 30-án, illetve a február hó utolsó napján köteles eljuttatni a Doktori Iskola elnökéhez.

Amennyiben az általa témavezetett doktorandusz nem teszi le sikeresen a komplex vizsgáját vagy nem nyújtja be a jogszabály által előírt határidőn belül a doktori dolgozatát, a továbbiakban csak indokolt esetekben, a KDHT külön ezirányú döntése alapján lehet témavezető újabb doktoranduszok vonatkozásában. Ez a következmény ugyanakkor nem érvényesítendő abban az esetben, ha a kérdéses mulasztás kifejezetten a doktorandusz magatartásának tudható be. Négyévente minden témavezető tekintetében doktori témavezetői *eredményességi felmérést* kell lefolytatni, és ezek alapján a KDHT számára összegző kimutatást kell készíteni. Ennek tartalmaznia kell *a) a komplex vizsgák* és *b) a doktori disszertációk* jogszabály által előírt határidőben való benyújtásának eredményességi mutatószámait, valamint *c) a sikeres doktori fokozatszerzések* arányszámait. Az a témavezető, aki ezekben nem nyújtja a MAB előírásai, illetve az ODT ajánlásai által megszabott eredményességi szintet, csak az okok feltárását és az azok kiküszöbölését leíró cselekvési tervének KDHT által való elfogadása után végezhet a továbbiakban is témavezetői tevékenységet. Ha újabb négy eltelt év után témavezetői tevékenysége ismét eredménytelenséget mutat a fenti mutatószámok mindegyikében, vagy abból kettőben, akkor törölni szükséges a DI témavezetőinek névsorából. Újra témavezető legkorábban két év múlva lehet, s csak akkor, ha a KDHT egy új minősítő eljárásban a témavezetői habitusát megvizsgálta és az időközben beállt változások okán alkalmasnak találta e feladatra.

G) A célzott „kimeneti” értékelés keretében a doktori iskola a *fokozatot szerzett doktorok* elégedettségét kívánja mérni, ami a teljes képzés, valamint a fokozatszerzési eljárás adminisztratív és szakmai szempontból való kiértékelését jelenti nyomban a fokozatszerzés után.

H) A tudományos minősítéssel (PhD) rendelkező doktorok tudományos végzettséget igénylő vagy azt preferáló elhelyezkedési lehetőségeit figyelemmel kell kísérni. Ezért legalább háromévente felmérést kell készíteni a fokozatot szerzettek körében a doktori fokozat hasznosíthatóságát illetően.

V. A kimeneti eredmények minőségvédelme: kutatóhelyi viták és nyilvános védések

A kutatóhelyi viták és nyilvános védések, mint tudományos viták szakmai nyilvánosságon keresztül történő minőségvédelme úgy biztosítható, ha az adott doktori kutatási területen érintett (az egyetemi, akadémiai és egyéb kutatói, valamint gyakorlati szférából érkező) kutatók meghívást kapnak és el is jönnek a vitákra és a védésekre. Ehhez az egyes jogi szakterületeken naprakész címlistákat kell készíteni, amelynek segítségével adatbázis képezhető. A meghívókat hatékony és ellenőrzött módon szükséges eljuttatni a címzettekhez, ezért a Doktori Iskolának kell szerveznie, illetve felügyelnie a meghívók szétküldését a kutatóhelyi vitákra való meghívások esetében is. A kutatóhelyi vitát a KDHT megbízásából szervezi a kutatóhely (tanszék), ami lehetőséget teremt arra, hogy a kutatóhelyi vitára témavezetői ajánlással benyújtott doktori dolgozatot a KDHT elnöke, illetve a Doktori Iskola vezetője is minőségi kontroll alá vesse.

Kutatóhelyi vita csak úgy tartható meg, ha az engedélyt a Doktori Iskola vezetője (KDHT elnöke) írásban előzetesen kifejezetten megadta. Kari Doktori Szabályzat értelmében két előre felkért hozzászólót kell kijelölni a kutatóhelyi vitára. Sikertelen a kutatóhelyi vita, ha a vitán résztvevők közül legalább öt, a dolgozat témája szerint érintett, tudományos fokozattal rendelkező (közülük legalább kettő a Karral nem főállásban levő) személy nem támogatja, sem akkori formájában, sem változtatásokkal a dolgozat nyilvános vitára bocsátását. Ilyenkor legkorábban két év elteltével lehet új kutatóhelyi vitát tartani. KDSZ. 20 § (8)